

Ambalaj Komisyonu Çalışmalarımız Meyvelerini Verdi

Yenilenen Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği ile yeni bir dönem başlıyor. 2009 yılı Mayıs ayından beri yapılan revizyon çalışmaları, nihayet yeni Bakanlığımız tarafından yayınlandı. Çalışmalara hızlı bir şekilde başlayan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilileri taslak olarak bekleyen tüm yönetmelikler üzerinde çalışmalarını tamamlayarak yayınlamaya devam ediyor.

Bildiğiniz üzere Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği 24.07.2007 tarihinde revize edilerek yürürlüğe girmiş ancak uygulama sırasında yaşanan sıkıntılar nedeni ile sık sık tartışmalara konu olmuş ve böylelikle Çevre Mevzuatı içerisinde de en popüler yönetmelik haline gelmişti.

Yaşanan tartışmalar ve tarafların itirazları neticesinde Çevre ve Orman Bakanlığı eski yönetmeliğin 36.maddesinde de yer alan yetkilendirilmiş kuruluşlar, ambalaj üreticileri, piyasaya sürenler, belediyeler, lisanslı tesisler, satış noktaları ve ilgili diğer tarafların temsilcilerini Ambalaj Komisyonu'nda bir araya topladı.

Komisyon çalışmalarından bir kare

2009 yılının Mayıs ayında bir araya toplanan Ambalaj Komisyonu başlıca sıkıntı olan konular etrafında aşağıda belirtilen başlıklarda 10 farklı alt komisyon oluşturmuştur.

1. Piyasaya Sürenlerin Kayıt Altına Alınması Alt Komisyonu
2. Belediyelerin Rolü, Yükümlülükleri, İkili Sözleşmelerin Güçlendirilmesi Alt Komisyonu
3. Kaynakta Ayrı Toplamanın Maliyetleri, Üretici Sorumluluğuna İşlerlik Kazandırarak, Belgelendirme Ekonomik Araçlar Alt Komisyonu
4. Yetkilendirilmiş Kuruluşun (YK) Kriterleri ve Fonksiyonu Alt Komisyonu
5. Sanayi Kaynaklı Ambalaj Atığı ile Konut Kaynaklı Ambalaj Atığının Toplama Sisteminin Ayrılması Alt Komisyonu

6. Depozito Uygulaması Alt Komisyonu
7. Taşıma Amaçlı Kullanılan Alışveriş Poşetlerinin Kullanımın Azaltılması Alt Komisyonu
8. Standartlar, Ağır Metal Konsantrasyonu Alt Komisyonu
9. Eğitim ve Bilinçlendirme Alt Komisyonu
10. İşaretlemenin Zorunluluğu Alt Komisyonu

Alt Komisyonların ilk toplantıları 2009 yılının Haziran ayında gerçekleşti. Komisyon çalışmalarında, hızlı haberleşme ve doküman paylaşımını sağlayabilmek amacıyla tüm komisyon başkanları tarafından bir mail grubu oluşturulmuştur. Tüm yazışmalar, elektronik ortamda bu mail grubu üzerinden yürütülmüştür. Toplam 9 ay süren çalışmalar; Ankara, İstanbul, Bursa illerinde 45 toplantı, Ankara'da tüm komisyon üyelerinin katıldığı 1 günlük uluslararası toplantı, Antalya'da yine tüm komisyon üyelerinin katıldığı 2 günlük çalıştay ve Ankara'da sadece komisyon başkanlarının katıldığı 1 günlük sonuç değerlendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Ambalaj Çalıştayından görüntüler

Tüm tarafların konular ile ilgili tecrübelerini, çözüm önerilerini, diğer benzer ülkelerin sistemlerini tartıştıkları çalışmalarda yaklaşık 6000 adam/saatlik mesai harcanmıştır. Ambalaj Sanayicileri Derneği olarak bizler de bu komisyonların her birinde aktif olarak rol aldık ve gelişmeleri sizlere sürekli aktardık.

Defalarca yayınlanan tasarlara verilen görüşler ve yapılan toplantılar neticesinde Ambalaj Atıklarının Kontrolü hakkındaki yeni yönetmeliğimiz Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 24 Ağustos 2011 tarihinde 28035 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Bu yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile birlikte 24 Haziran 2007 tarihli Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Ambalaj Sanayicileri Derneği olarak içerisinde "ambalaj" kelimesinin yer aldığı tüm komisyonlar, yönetmelik çalışmaları ve ilgili diğer etkinliklerde sektörümüz için elimizden en iyisini yapmaya gayret edeceğiz.

Yeni yönetmeliğimizde yapılan değişiklikleri, yeni eklenen ve önemli diğer ayrıntıları bu yazıda sizlerle ayrıntılı olarak paylaşmak istedik.

Aşağıdaki göreceğiniz değişiklikler içerisinde yeşil olarak işaretlenmiş maddeler Ambalaj Komisyonu çalışmaları sırasında ASD olarak öneride bulunduğumuz ve olumlu bulduğumuz maddelerdir. Ayrıca metin içerisinde kırmızı ile sizler için bazı açıklamalar da veriyor olacağız.

Madde 2: Kapsam

Bu Yönetmelik; piyasaya sürülen bütün ambalajları ve bu ambalajların atıklarını kapsar.

Böylece daha önceki yönetmelikte kapsam dışında olan ahşap ambalajlar da (palet, fıçı, vb) kapsama dahil edilmiştir. 2013 yılı itibarı ile de piyasaya sürülenlere geri kazanımı için hedefler belirlenmiştir. AB mevzuatında da ahşap ambalajlar kapsam dâhilindedir.

22/7/2005 tarihli ve 25883 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamındaki ambalaj atıklarının, 14/3/2005 tarihli ve 25755 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamındaki ambalaj atıklarının ve 30/7/2008 tarihli ve 26952 sayılı Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği kapsamındaki ambalaj atıklarının toplanması, taşınması, ayrılması, geri dönüşümü, geri kazanımı ve bertarafı yukarıda belirtilen ilgili mevzuat hükümlerine göre yapılır.

Yukarıda belirtilen yönetmelikler kapsamında yer alan ambalajların piyasaya sürülenlerin ayrı toplama, geri kazanma v.b. yükümlülüklerden muaf tutulabilmesi adına 2013 yılından itibaren bu yönetmelikler dahilinde değerlendirilecek olan ambalajların bildirimlerinin de online sistem ile bildirilmesi gerekmektedir.

Madde 4: Tanımlar

Madde 4 / 1b

Ambalaj atığı: Üretim artıkları hariç, ürünlerin veya herhangi bir malzemenin tüketiciye ya da nihai kullanıcıya ulaştırılması aşamasında ürünün sunumu için kullanılan ve ürünün kullanılmasından sonra oluşan kullanım ömrü dolmuş tekrar kullanılabilir ambalajlar da dâhil **çevreye atılan veya bırakılan satış, ikincil ve nakliye ambalajlarının atıklarıdır**

Çevre Kanunumuzda yer alan atık tanımına uygun olarak ambalaj atığı tarifine de “çevreye atılan veya bırakılan” ifadesi eklenmiştir. Böylelikle mülki sınırlar dâhilindeki kullanılmış ambalajlar ambalaj atığı tanımından çıkarılmıştır.

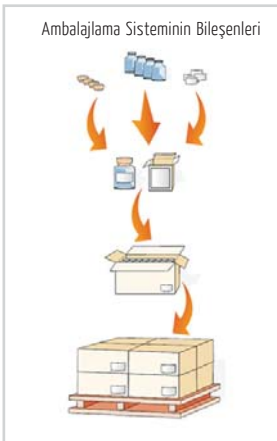
Madde 4 / 1c

Ambalaj atığı aktarma merkezi: Çevre lisanslı toplama ayırma tesislerinin yönetim planı kapsamında ambalaj atıklarının toplanması amacıyla kurduğu şubeleri

Madde 26’da bu tanım için açıklamalar verilmiştir.

Madde 4 / 1d

Ambalaj atığı üreticisi: Ambalajlı ürünü kullanarak ambalaj atığının oluşmasına sebep olan gerçek veya tüzel kişileri,

Madde 4 / 1g

Ambalaj bileşenleri: Ambalajın elle veya basit fiziksel yollar ile ayrılabilen kısımlarını Uygulamalar sırasında ambalajı oluşturan gövde dışında yer alan kapak, etiket v.b. ürünlerin yönetmelikte nasıl tarifleneceği ve değerlendirileceğini anlayabilmek adına bu tarife ihtiyaç duyulmuştur.

Madde 4 / 1h

Ambalaj üreticisi: Ambalajı üretenler ve/veya bu ürünleri ithal edenleri

Madde 4 / 1k

Depozito uygulaması: Tekrar kullanılabilir ve tek yönlü ambalajların, ürünün satıldığı noktadan iade alınması suretiyle piyasaya süren tarafından kurulan toplama sistemini,

Madde 4 / 1z

Önleme: Ambalajın, ambalaj atığının ve içerdiği maddelerin miktarının ve çevreye verdiği zararın, ambalajın tasarımından başlayarak, üretimi, pazarlanması, dağıtımı, kullanılması, atık haline gelmesi ve bertaraf edilmesine kadar, temiz ürün ve teknolojiler geliştirilerek azaltılmasını, **Önleme kavramına ambalajın tasarımı ve üretimi esnasında, ambalajların miktar/ağırlıklarının azaltılması gerekliliği eklenerek tarif genişletilmiştir. Böylelikle daha önce temel şartlar içerisinde tanımlanan bu kavram tüm paydaşların yükümlülüklerine eklenmiştir.**

Madde 4 / 1cc

Poşet:

Ürünlerin taşınması amacıyla kullanılan farklı hammaddelerden üretilen her türlü malzemeyi

Daha önceki yönetmelikte yer alan plastik poşeti kavramı doğrudan bir malzemeyi hedef göstermesi ve doğru tanımlanmaya ihtiyaç duyması sebebiyle poşet tanımının eklenmesine önerilmiştir. Yeni durumda herhangi bir malzemeden üretilileceği vurgusu üzerinde durulmuştur.

Madde 4 / 1ff

Tedarikçi: Kendisi ambalaj üreticisi olmayıp piyasaya sürenlere ambalaj tedarik edenler ile piyasaya sürenler adına fason üretim yapanları, **Bu tanım ile birlikte ambalaj üretmemesine rağmen alım satım işlemi yapan veya başka bir firma için fason üretim yapan aracı firmaları kapsamaktadır.**

Madde 5: Genel İlkeler

Madde 5 /1a

Doğal kaynakların korunması, sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda üretimin sağlanması ve depolanacak atık miktarının azaltılması amacıyla ambalaj atıklarının oluşumunun önlenmesi; üretimin kaçınılmaz olduğu durumlarda ise öncelikle tekrar kullanılması, geri dönüştürülmesi ve, geri kazanılması ve **enerji kaynağı** olarak kullanılması esastır.

Geri dönüşüm sürecinde yeterli verim alınamayacak ambalaj atıklarının kalorifik değerinden faydalanarak enerjiye dönüştürülmesi yönetmelikte de yer almıştır.

Madde 5 /1 d

Ambalaj atığı üreticileri, ambalaj atıklarını, bağlı bulundukları belediyenin ambalaj atıkları yönetim planına uygun olarak, diğer atıklardan ayrı biriktirmek ve belediyenin toplama sistemine bedelsiz vermekle yükümlüdür. Ancak, **organize sanayi bölgeleri yönetimleri, organize sanayi bölgeleri bünyesinde yer alan sanayi işletmeleri ve diğer sanayi işletmeleri, satış noktaları ve alışveriş merkezleri, belediyenin yönetim sistemi dışında kalan sivil hava ulaşımına açık hava alanları ile bu hava alanları bünyesinde yer alan tüm tesisler, belediye mücavir alan sınırları dışında kalan ambalaj atığı üreticileri 23 üncü maddede belirtilen şartları sağlamaları durumunda, oluşan ambalaj atıklarını çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama ayırma tesisine veya belediyenin toplama sistemine bedelsiz şartı aranmaksızın verebilirler.**

Bu düzenleme ile birlikte organize sanayi bölgeleri bünyesinde yer alan tesisler ve diğer tüm sanayi işletmeleri, ambalaj atıklarını tesislerinde diğer atıklarından ayrı olarak belirledikleri alanda toplaması durumunda oluşan ambalaj atıklarını çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama ayırma tesisine veya belediyenin toplama sistemine bedeli karşılığında verebilecektir.

Satış noktaları ve alışveriş merkezleri yönetmeliğinin 23. Maddesinde belirtilen ve kriterleri Bakanlık tarafından koşulları belirlenecek olan "getirme merkezleri" oluşturmaları halinde, ambalaj atıklarını bedeli karşılığında verebileceklerdir. Aksi takdirde bedelsiz olarak belediyenin sistemine vermekle yükümlü oldukları belirtilmektedir.

Madde 5 /1 h

Maddesel geri dönüşümü ekonomik olmayan ambalaj atıkları, enerji geri kazanımı amacıyla işlenebilir.

Bu ekleme ile birlikte enerji geri kazanımı amacıyla yakma işlemi yönetmeliğe dahil edilmiştir. Böylelikle geri dönüşümü ekonomik olmayan malzemeler için bu yöntem tercih edilebilecektir.

Madde 5 /1 j

Ambalajın, ambalaj atığının ve içerdiği maddelerin miktarının ve çevreye verdiği zararın, ambalajın tasarımından başlayarak, üretimi, pazarlanması, dağıtımı, kullanılması, atık haline gelmesi ve bertaraf edilmesine kadar, temiz ürün ve teknolojiler geliştirilerek azaltılmasına yönelik önleme faaliyeti yapmak esastır. Bu maksatla üretilen ambalajların yapısındaki ağır metal muhtevalarının, ambalajın birim ağırlığının, ambalajın fonksiyonunu bozmayacak gerekli sağlık, temizlik ve güvenlik düzeyini olumsuz etkilemeyecek şekilde en aza indirilmesi esastır.

AB ülkelerinde olduğu gibi ambalaj üretimi esnasında birim ağırlığın azaltılması suretiyle daha sonra oluşacak ambalaj atığını önleme konusu genel ilkelere girmiş olup, daha da önem kazanmıştır.

Madde 6: Bakanlık merkez teşkilatının görev ve yetkileri

ğ) Ambalaj ve ambalaj atıklarına ait yıllık istatistikleri yayımlamakla, görevli ve yetkilidir.

Var olan yükümlülükler arasına istatistiklerin yayınlanması da eklenmiştir. Böylelikle daha kısa sürede geçen dönemlere ait istatistiklerin yayınlanacağını düşünüyoruz.

Madde 8: Belediyelerin görev ve yetkileri

- h) Ambalaj atıkları yönetim planı kapsamında toplanan ambalaj atıklarına ilişkin belgeleri düzenlemek ve/veya onaylamakla,
- ı) Ambalaj atığı yönetimi konusundaki sorumluluklarını, gerekli görmesi halinde, yetkilendirilmiş kuruluşla işbirliği içerisinde yürütmekle,
- j) Tercih etmeleri halinde, afetzedelerin acil barınma ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yapılacak evlerin imalatında hammadde ihtiyacını karşılamak üzere, Polietilenteraftalat ambalaj atıkları toplama yükümlülüğünü yapılacak sözleşme ile Türkiye Kızılay Derneğine devretmekle, görevli ve yükümlüdürler.

AAKY uyarınca belediyelerin yükümlülüklerin daha da netleştirildiği gözükmektedir.

Madde 9: Ambalaj üreticilerinin yükümlülükleri

- a) Ambalajı tasarım aşamasından başlayarak, üretim ve kullanım sonrasında en az atık üretecek, geri dönüşümü ve geri kazanımı en kolay, en ekonomik ve çevreye en az zarar verecek şekilde üretmekle,

"Geri dönüşümü ve geri kazanımı en kolay, en ekonomik" ifadeleri eklendiği görülmektedir.

c) Ambalaj atıkları yönetimi kapsamında eğitim faaliyetleri yapmakla ve bu faaliyetlere katkıda bulunmakla,

Ambalaj üreticilerinin tüketicileri bilgilendirici eğitim yapma yükümlülüğü zaten bulunuyordu. Bu kapsamda yapılan çalışmalara katkıda bulunma yükümlülüğü getirilmiştir. Ve eğitim yükümlülüğü tüm paydaşlara tanınmıştır.

Madde 10: Tedarikçileri yükümlülükleri

a) Ek-6'da yer alan Ambalaj Tedarikçisi Müracaat Formunu elektronik yazılım programı üzerinden doldurabilmek için kullanıcı kodu ve program erişim şifresi almakla,

b) Bir önceki yıl tedarik ettiği ambalajları için Ek-6'da yer alan Ambalaj Tedarikçisi Müracaat Formunu elektronik yazılım programı üzerinden doldurarak her yıl Şubat ayı sonuna kadar il çevre ve şehircilik müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdürler,

Ambalaj üreticisi olmayan Tedarikçilerin piyasaya sürenlere yaptıkları tedariklerini Ek-6-Ambalaj tedarikçisi müracaat formunu doldurarak bildirmek zorunda oldukları dahil edilmiştir.

Online beyan sisteminde bu aşamada faaliyet gösteren firmaların bildirimleri olmadığı için sistemde bir boşluk oluşturunuyordu. Bu yeni paydaşında tanımlanması ile birlikte ambalaj üretmediği halde alım satım yapanlar ve başka bir marka adına fason üretim yapan firmalara da yükümlülükler tanımlanmıştır.

Madde 11: Piyasaya sürenlerin yükümlülükleri

(2) Piyasaya sürenler; bu Yönetmelik ile üstlendiği geri kazanım yükümlülüklerinin yerine getirilmesi amacıyla aşağıdaki yöntemlerinden en az birini tercih etmekle yükümlüdür:

a) Ürünlerinin ambalajlarına depozito uygulaması yöntemini tercih edenler;

- 1) Tek yönlü depozito uygulanması durumunda geri alınan ambalaj atıklarının çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli geri dönüşüm veya geri kazanım tesislerine gönderilmesini sağlamakla,
- 2) Kullanım ömrü dolmuş depozitolu ambalajların çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli geri dönüşüm veya geri kazanım tesislerine gönderilmesini sağlamakla,
- 3) Eğitim faaliyetleri yapmak ve katkıda bulunmakla,
- 4) Depozito uygulamasına ilişkin planı il çevre ve şehircilik müdürlüklerine sunmakla, yükümlüdür.

b) Belediyeler ile sözleşme yapma yöntemini tercih edenler;

- 1) En az piyasaya sürdüğü ambalaj miktarına eşdeğer miktarda ambalaj atığı oluşan nüfusa sahip belediyeler ile kaynakta ayrı toplama faaliyeti yürütmekle,
- 2) Yapılan sözleşmeler doğrultusunda belediyeler ile birlikte ambalaj atıkları yönetim planı hazırlamakla, plan kapsamında belediyeler tarafından yürütülen kaynakta ayrı toplama çalışmalarının maliyetlerini karşılamakla,
- 3) Ambalaj atıkları yönetim planına uygun olarak dağıtılacak olan poşet, kumbara, konteynır, iç mekan kutusu gibi toplama ekipmanlarını belediyelere temin etmek veya bunlarla ilgili maliyetleri karşılamakla,
- 4) Ambalaj atıklarının yönetimi konusunda eğitim faaliyeti düzenlemek, düzenlenen eğitim faaliyetlerine katılmak, eğitimin sürekliliğini sağlamak ve maliyetlerini karşılamakla,
- 5) Toplanan-ayrılan ambalaj atıklarının tamamını, geri kazanım amacıyla geri almakla veya aldirmekle,
- 6) Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplama maliyetleri için sözleşme yaptığı belediyelerle birlikte, her yıl piyasa araştırması yaparak, toplama maliyetlerini belirlemekle, yükümlüdür.

c) Yetkilendirilmiş kuruluşla anlaşma yöntemini tercih edenler;

- 1) Bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmek üzere yetkilendirilmiş kuruluşla sözleşme yapmakla,
- 2) Yükümlülüklerini, idari, teknik, hukuki ve mali şartlarının taraflarca belirlendiği sözleşme ile yetkilendirilmiş kuruluşla devretmekle, yükümlüdür.
- (3) Yükümlülüklerin yerine getirilmesinde, yetkilendirilmiş kuruluş ve yetkilendirilmiş kuruluşla üye olan piyasaya sürenler müteselsilen sorumludurlar.
- (4) Piyasaya sürenler bir veya birden fazla yetkilendirilmiş kuruluşla üye olabilirler.

Piyasaya sürenlere yükümlülüklerini yerine getirmek adına 3 farklı seçenek belirtilmiştir. Birinci seçenekte piyasaya süren depozito sistemini uygulayarak bu kapsamdaki yükümlülüklerini yerine getirmesi beklenmektedir. İkinci seçenekte piyasaya süren en az piyasaya sürdüğü ambalaj miktarına eşdeğer ambalaj atığı üreten bir belediye ile anlaşma yaparak başlı başına kendi toplama sistemini kuracaktır. Bu iki alternatif göz önüne alındığında gerçekleştirilmesi daha fazla maliyet getireceğinden üçüncü bir seçenek olan yetkilendirilmiş kuruluş ile çalışılması en uygun yöntem olacağını düşünüyoruz. Yönetmelik kapsamında ÇEVKO ve TÜKÇEV olarak iki adet yetkilendirilmiş kuruluş faaliyet göstermektedir.

Madde 12: Yetkilendirilmiş Kuruluşun Yükümlülükleri

- e) 17. maddede belirtilen hedeflerden fazla ambalaj atığı toplaması durumunda fazla toplanan ambalaj atığı miktarını yılsonunda üyelerine pay etmekle,
- ı) Geri kazanım hedeflerinin sağlanması için geri kazanım kapasitesini oluşturmakla, yükümlüdürler.

Madde 13: Satış noktalarının yükümlülükleri

- c) Poşet kullanımını en aza indirecek tedbirleri almakla, yapılan çalışmalarını her yıl Şubat ayı sonuna kadar il çevre ve şehircilik müdürlüğüne bildirmekle,

Önceki yönetmelikte Madde 28'de yer alan "satış noktalarının plastik poşet kullanımını azaltmasına" yönelik ifade poşet olarak değiştirilmiştir. Böylelikle tek bir malzeme hedef olmaktan çıkarılmıştır. Satış noktaları önceki yıllarda olduğu gibi her yıl Şubat ayı sonuna kadar poşet kullanımının azaltılması

İçin yapılan çalışmaları içeren çalışmaları sunmaları gerekmektedir.

ç) Satış noktalarında oluşan ve ambalaj atığı toplama noktalarında biriktirilen ambalaj atıklarını oluştukları yerde, belediyenin sistemine geri kazanımını sağlamak üzere vermekle, yükümlüdürler.

Satış noktaları bu yönetmeliğin 23. Maddesinde belirtilen kriterleri Bakanlık tarafından koşulları belirlenecek olan “getirme merkezleri” oluşturmaları halinde, ambalaj atıklarını bedeli karşılığında verebileceklerdir. Aksi takdirde onlar için “bedelsiz” olarak vermeleri gerektiği görülmektedir.

Getirme merkezi koşulları kesin olarak henüz tanımlanmamakla birlikte satış noktalarının otopark veya girişinde tüm geri dönüşebilir atıklar(ambalaj, elektronik v.b.) için bir alan oluşturulması şeklinde genel olarak tanımlanıyor. Bu alana müşteriler de istedikleri takdirde atıklarını getirebiliyor olmaları da gerektiği eklendi. Getirme merkezlerini detaylı olarak tanımlayan tebliğ’in ay sonuna kadar yayınlanacağı bakanlık yetkilileri tarafından belirtilmiştir.

Madde 15: Ağır metal konsantrasyonları

1) Ambalaj bileşenleri üreticileri ile cam dışındaki ambalaj üreticileri, ürettikleri ve/veya ithal ettikleri ambalajlarda veya ambalaj bileşenlerinde bulunabilecek kurşun, civa, kadmiyum, artı altı değerlikli krom konsantrasyonlarının toplamını bir yıl içinde yüz ppm’i aşmayacak şekilde gerekli tedbirleri alırlar.

Önerdiğimiz üzere ambalaj türüleri ifadesi çıkartılarak ambalaj bileşenleri ifadesi eklenmiştir.

Madde 16: Ambalajların üretim aşamasında işaretlenmesi

Ambalajların üretim esnasında işaretlenmesinin “gönüllülük esasına dayandırılmasına” devam edilecektir. Ek-2’de yer alan plastiklerin işaretlemesi bölümünde yer alan “diğer” Plastik Endüstrisi Kurumu(The Society of the Plastics Industry) kurumunun yaptığı açıklamaya göre 7 olarak işaretleneceği belirtilmiştir. Bu açıklamaya dayanarak yönetmelikte ve AB direktifinde PC’ların (Polikarbonatlar) “diğer” sınıfına girdiği için bu malzemeden üretilen ambalajlar 7 kod numarası ile işaretlenmekteydi. Ancak yeni yönetmelikte diğer sınıfının kod numarası 19 olarak verilmiştir. Bu da karışıklıklara yol açacak gibi görünüyor.

Madde 17: Geri kazanım hedefleri

(1) Yetkilendirilmiş kuruluş ile yetkilendirilmiş kuruluşa üye olmayan piyasaya sürenler, ambalaj atıklarını aşağıdaki tabloda belirtildiği oranlarda geri kazanmakla yükümlüdürler.

Malzemeye göre yıllık geri kazanım hedefleri (%)					
Yıllar	Cam	Plastik	Metal	Kâğıt/Karton	Ahşap
2010	37	37	37	37	-
2011	38	38	38	38	-
2012	40	40	40	40	-
2013	42	42	42	42	5
2014	44	44	44	44	5
2015	48	48	48	48	5
2016	52	52	52	52	7
2017	54	54	54	54	9
2018	56	56	56	56	11
2019	58	58	58	58	13
2020	60	60	60	60	15

Ahşap ambalajlarda yönetmeliğe dahil edildiği için 2013 yılı itibarı ile geri kazanım hedefleri de yönetmelikte yerini almıştır. Bu döneme kadar ahşap konusunda da tesislerin lisans alacağı düşünülmektedir.

Madde 18: Piyasaya sürenlerin belgelendirme yükümlülüğü

(7) Belgelendirmelerde, ambalaj atığı yönetim planı kapsamında toplanan ayrılan, geri dönüştürülen ve geri kazanılan ambalajlara ait belgeler geçerlidir. Belediye sınırlarındaki organize sanayi bölgeleri yönetimleri, organize sanayi bölgeleri bünyesinde yer alan sanayi işletmeleri ile diğer sanayi işletmeleri, satış noktaları ve alışveriş merkezleri, belediyenin yönetim sistemi dışında kalan sivil hava ulaşımına açık hava alanları ile bu hava alanları bünyesinde yer alan tüm tesisler, belediye mücavir alan sınırları dışında kalan ambalaj atığı üreticilerinin belediyenin toplama sistemine verdiği ambalaj atıklarına ait belgeler de belgelemede kullanılır.

(11) Yurt içinde piyasaya sürdüğü ambalajların toplamı yıllık üçbin kilogram ve üçbin kilogramın altında kalan işletmeler, belgeleme yükümlülüğünden muaftır.

Muafiyet online beyan yükümlülüğünü kapsamamaktadır. Bu durumda 3000 kg ve altında kalan işletmeler kullanıcı adlarını ve şifrelerini alarak online sisteme beyan verecekler ancak, sonucunda oluşan geri toplama, kazanma yükümlülüğünden muaf olacaklardır.

(13) Yetkilendirilmiş kuruluşa üye olmayan piyasaya sürenler ile yetkilendirilmiş kuruluşa üye olan piyasaya sürenlerin, ambalaj atıklarını 17 nci maddede belirtilen hedeflerden fazla toplamaları durumunda, fazla toplanan ambalaj atığı miktarı bir sonraki yıl toplanması gereken ambalaj atığı miktarından düşülür.

Madde 19: Geri kazanım hedeflerine ulaşamaması

ç) On yıl içinde öngörülen hedeflere beş kez ulaşamazsa, ürünlerin ambalajlarına depozito uygulanır.

Piyasaya sürenler on yıl içerisinde beş kez hedefe ulaşamaması durumunda firma ürünlerine depozito uygulamak zorunda kalacaktır.

Madde 20: Ambalajların piyasaya sürenler tarafından işaretlenmesi

(2) İşaretleme gönüllülük esasına dayanır. Piyasaya sürenlerin işaretleme tercih etmesi halinde;

- Piyasaya sürenler, ambalajlarında veya etiketlerinde Ek-3'te yer alan Ambalajların Üzerinde Kullanılacak Sembol ile bu sembolün altında Bakanlığın verdiği kod numarasını,
- Yetkilendirilmiş kuruluşa üye olan piyasaya sürenler ambalajın veya etiketin üzerinde üye olduğu yetkilendirilmiş kuruluşun sembolünü,
- Yetkilendirmiş kuruluşa üye olmayan veya birden fazla yetkilendirmiş kuruluşa üye olan piyasaya sürenler bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yer alan sembollerin birini veya hepsini bulundurur.

Ambalajların işaretlenmesi gönüllük esasına dayalı olarak devam edecektir. Birden fazla YK işareti istendiği takdirde ambalaj üzerinde kullanılabilir.

Madde 21: Yetkilendirilecek kuruluştaki aranacak şartlar ve yetki verilmesi

- Tüm ambalaj türleri için, temsiliyet payının en az yüzde onunu sağlaması,
- Tek ambalaj türü için, temsiliyet payının yetki alınmak istenen malzeme türünün en az yüzde onunu sağlaması, zorunludur.

Temsiliyet payı %25'ten %10'a düşürülmüştür. Böylelikle koşulları sağladığı takdirde 10 adet yetkilendirilmiş kuruluşa yetki verilebilecektir.

Madde 22: Yetkilendirilmiş kuruluşun denetimi ve yetki iptali

(2)Bakanlık, yetkilendirilmiş kuruluşun temsiliyet payını sağlayamadığı tarihten itibaren, en fazla bir yıla kadar süre vererek, 21 inci maddede belirtilen temsiliyet payını yeniden sağlamasını ihtar eder ve bu durumu üyesi olan piyasaya sürenlere bildirir.

Önceki yönetmelikte 6 ay olan süre 1 yıla çıkarılmıştır.

(3) Bakanlık, yetkilendirilmiş kuruluşu, 12 nci maddede belirtilen yükümlülüklerden herhangi birini yerine getirmemesi halinde ihtar eder ve yükümlülüklerini yerine getirmesi için en fazla bir yıla kadar süre verir. Bakanlık, bu durumu üyesi olan piyasaya sürenlere bildirir veya duyurur.

Madde 23: Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı biriktirilmesi

(2) Apartman, site yönetimleri, okullar, üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları, hastaneler, oteller, lokantalar, büfeler, şehirlerarası otobüs terminalleri, demiryolu istasyonları, limanlar, sağlık kuruluşları, spor kompleksleri, marketler, satış noktaları, iş ve alışveriş merkezleri, stadyumlar gibi ambalaj atığının olduğu benzeri yerler, ambalaj

atıklarını, olduğu noktada belediyenin toplama sistemine bedelsiz vermekle yükümlüdür.

(3) Organize sanayi bölgeleri yönetimleri, organize sanayi bölgeleri bünyesinde yer alan sanayi işletmeleri ve diğer sanayi işletmeleri, çevre kirliliğine yol açmayacak şekilde ayrı biriktirilen ambalaj atıklarını olduğu noktada çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama ayırma tesislerine veya istemeleri halinde belediyenin toplama sistemine bedelsiz şartı aranmaksızın verirler. Ancak lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama ayırma tesisi kuran organize sanayi bölge yönetimleri organize sanayi bölgeleri bünyesinde yer alan katılımcılarından ambalaj atıklarını toplayabilirler.

(4) Geri kazanılabilir ambalaj ve ambalaj dışı atıkların üreticisi tarafından getirilip bırakılacağı, teknik ve idari detayları Bakanlık tarafından belirlenecek getirme merkezi oluşturan satış noktaları ve alışveriş merkezleri ayrı biriktirilen ambalaj atıklarını olduğu noktada çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama ayırma tesislerine veya istemeleri halinde belediyenin toplama sistemine bedelsiz şartı aranmaksızın verirler.

(5) Belediyenin yönetim sistemi dışında kalan sivil hava ulaşımına açık hava alanları ile bu hava alanları bünyesinde yer alan tüm tesislerde çevre kirliliğine yol açmayacak şekilde ayrı biriktirilen ambalaj atıkları olduğu noktada, ilgili yönetim tarafından çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama ayırma tesislerine veya istemeleri halinde belediyenin toplama sistemine bedelsiz şartı aranmaksızın verilir.

(6) Belediye mücavir alan sınırları dışında kalan ambalaj atığı üreticileri, tüketim sonucu oluşan ambalaj atıklarını çevre kirliliğine yol açmayacak şekilde diğer atıklardan ayrı olarak biriktirerek çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli toplama ayırma tesislerine veya istemeleri halinde belediyenin toplama sistemine bedelsiz şartı aranmaksızın verirler.

Uzunca bir süredir tartışma konusu olan bedelsiz uygulaması bu düzeltme ile birlikte uygulamadan kısmen kalkmıştır. Yönetmeliğe göre eğer organize sanayi bölgeleri yönetimleri, organize sanayi bölgeleri bünyesinde yer alan sanayi işletmeleri ve diğer sanayi işletmeleri, çevre kirliliğine yol açmayacak şekilde kullanılmış ambalajlarını diğer atıklarından ayrı olarak biriktirip lisanslı toplama ayırma tesislerine bedeli karşılığında verebilecektir. İsteyen firmalar yine bedelsiz olarak atıklarını belediyenin sistemine de verebileceklerdir. Satış noktaları ve AVM'ler ise daha önceki maddelerde açıkladığımız üzere "getirme merkezleri" oluşturdukları durumda onlarda bedeli karşılığında atıklarını verebileceklerdir.

Örnek bir ambalaj atığı ayırma tesisi

Örnek bir ambalaj atığı ayırma tesisi

Madde 26 : Ambalaj atığı aktarma merkezi

(1) Çevre lisanslı toplama-ayırma tesisleri, ambalaj atığı yönetim planı bulunması durumunda sözleşme yapılan belediye sınırları içinde bir adet ambalaj atığı aktarma merkezi kurabilir.

Aynı bir tüzel kişiliğe sahip bir lisanslı tesisin kurulmasının fizibil olmadığı durumlar için o bölge yakınında bulunan başka bir lisanslı tesis bu bölge içerisinde o bölge belediyesinin de onayı ile bir atık aktarma merkezi kurabilir. Bu aktarma merkezinde düzenli olarak depolanan ambalaj atıkları ayırma ve geri dönüşüm işlemleri için tesisin merkezine götürülecektir.

Geçici Madde 3 :Belgelendirme yükümlülüğü

(1) 2011 yılı belgelendirme yükümlülüğü, 31.12.2011 tarihine kadar 24/6/2007 tarihli ve 26562 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinin 18 inci ve 23 üncü maddeleri uyarınca uygulanmaya devam edilir.

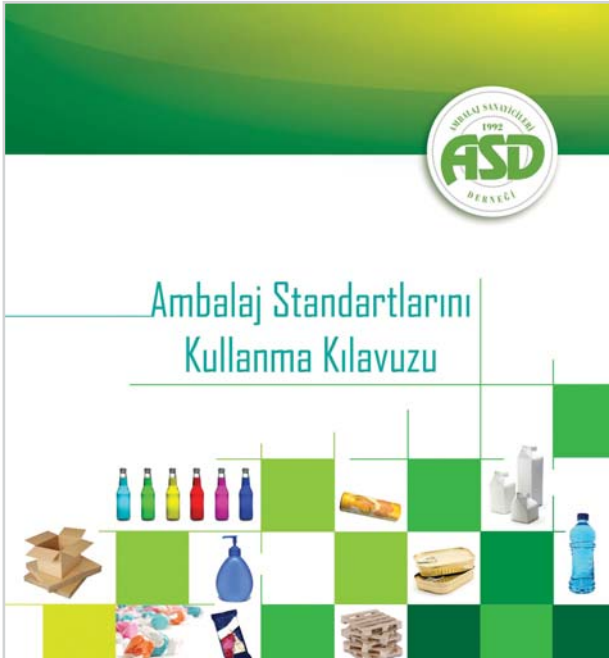
(2) 2010 yılına mahsus olmak üzere metal ambalaj atıkları için belgelendirme yükümlülüğünü yerine getirmeyen piyasaya sürenlere, bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uygulanmaz.

(3) 2011 yılına mahsus olmak üzere metal ambalaj atıkları için belgelendirme yükümlülüğünde 31/12/2011 tarihine kadar 24/6/2007 tarihli ve 26562 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinin 23 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde yer alan lisans şartı aranmaz.

(4) **Metal ambalaj atıkları için belgelendirme yükümlülüğünde 31/12/2014 tarihine kadar bu Yönetmeliğin 18 inci maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan lisans şartı aranmaz.**

Metal ambalaj geri dönüşümü için lisanslı yeterli sayıda tesis olmaması nedeniyle ciddi bir kapasite sıkıntısı yaşanmaktaydı. Kapasite sıkıntısı nedeni ile piyasaya sürenler tarafından belgelendirilemeyen metal ambalaj atıkları problem oluşturmuyordu. Birkaç yıl lisans şartı aranmaması bizlerin de katıldığı toplantılarda taraflarca talep edilmişti. Bu talepler dikkate alınarak 2014’e kadar süre tanınmıştır.

Yeni yönetmeliğimizin önemli değişiklikleri ve eklemeleri üzerinde durarak sizler için özetlemeye çalıştık.2012 yılı itibarı ile tüm maddeleri ile uygulanmaya başlayacak olan yönetmeliğimiz tüm paydaşlara hayırlı olmasını diliyoruz.

Bu vesileyle bir de duyuru yapmak istiyoruz. Yine Ambalaj Komisyonu çalışmaları dahilinde toplanan “Standartlar, Ağır Metal Konsantrasyonu Alt Komisyonu” ambalaj standartları ile ilgili bir kılavuzun ASD tarafından hazırlanarak sektörle paylaşılması kararını almıştır. Bu kapsamda Derneğimizin Uzmanları olarak hazırlıklarını sürdürdüğümüz Ambalaj Standartlarını Kullanma Kılavuzumuzu yakında sizlerle paylaşacağız. 94/62/EC no’lu AB Ambalaj ve Ambalaj Atıkları Direktifi ile ülkemizde 24.08.2011 tarih ve 28035 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği’nde yer alan ambalajın üretimine ilişkin temel hükümleri içerisinde yer alan “Madde 14:Temel Şartlar” gereğince, bir ambalajın tasarlanması ve üretilmesi aşamasında dikkate alınması gereken unsurları içeren Avrupa Ambalaj Standartları CEN tarafından yayınlanmış daha sonra TSE tarafından aşağıdaki gibi Türkçeleştirilerek yayınlanmıştır. Ambalaj standartları, ambalaj atıkları mevzuatında yer alan ambalajın üretimine ilişkin temel şartların sağlandığını göstermenin en kolay yolu olarak kabul edilir ve hem Avrupa’da hem de ülkemizde gönüllü olarak uygulanmaktadır.

Bu standartları kullanabilmek adına hazırlanan bu kılavuz Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında, ambalaj üreticilerini ve piyasaya süren firmaları bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Yeni yayınlanan yönetmeliğimiz ve diğer yasal düzenlemeler ile ilgili sorularınız ve ayrıntılar için ilkaykiran@ambalaj.org.tr adresinden veya (216) 5454948 no’lu telefon numaramızdan bize ulaşabilirsiniz.

AMBALAJ

Kağıt ambalaj, içindekileri korur ve saklar. Bilgi verir ve cezbeder. Aynı zamanda, satın alanın tercih ve zevklerini yansıtır. Bir anlamda, ürünün kişiliğinin bir parçasıdır. Her çeşit kağıt ve flexible ambalaj üretiminiz için UPM kalitelerini seçtiğinizde, şu mesajı verirsiniz: Yenilenebilir hammaddelerden üretilmiş, tamamen geri dönüşümlü kağıtları tercih ediyorsunuz. www.upm.com

UPM – The Biofore Company

UPM, biyo ve orman sanayileri entegrasyonunun yeni, sürdürülebilir ve inovasyona dayalı bir geleceğe taşınmasında liderlik etmektedir.

Ambalaj Tasarımında Çevre Koruma - Sürdürülebilirlik Yaklaşımı Semineri

Türkpet Kimyevi Maddeler ve Pet Ambalaj Malzemeleri San. A.Ş. temsilcisi Yaşar Atilla “PET Ambalaj Üretiminde Önleme Yaklaşımı ve Uygulama Örnekleri” konularında sunumlar yaparak ambalaj tasarımında çevre koruma önlemlerine dikkat çektiler.

Ambalajın üretimi aşamasından başlayarak üreticilerin birim ambalaj için daha az malzeme kullanarak, enerji, hammadde v.b. kalemlerde çok büyük rakamlarda tasarruf sağlayabilecek uygulamaların nasıl yapılabileceğini, ulusal veya uluslararası mevzuat bu konuda nelerden bahsediyor ve üreticilerin bu konularda yaptıkları çalışmalara yer verildi.

15-18 Eylül 2011 tarihleri arasında gerçekleşen bu yıl 17. ‘si düzenlenen **Avrasya Ambalaj 2011 İstanbul Uluslararası Ambalaj Endüstrisi Fuarı** birçok etkinliğe ev sahipliği yaptı.

Bu etkinlikler kapsamında 17 Eylül Cumartesi günü TÜYAP Kongre ve Fuar Merkezi’ Karadeniz salonunda **Ambalaj Sanayicileri Derneği (ASD)** olarak **ÇEVKO** (Çevre Koruma ve Ambalaj Atıkları Değerlendirme Vakfı) ile işbirliği içerisinde “**AMBALAJ TASARIMINDA ÇEVRE KORUMA - SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YAKLAŞIMI**” teması ile **Önleme Prensipleri ve Uygulama Örnekleri** konulu bir seminer düzenlenmiştir.

24 Ağustos 2011 tarihinde yeniden düzenlenerek yayınlanan “Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” ile daha da önem kazanan “önleme” konusunun değerlendirildiği seminer ASD Genel Sekreteri Doğan Erberk’in açılış konuşmasını ile başladı. Sn Erberk’in moderatörlüğü de üstlendiği program da,

Derneğimizi temsilen Araştırma ve Bilimsel Konular Uzmanı İlkay Kıran Öztürk “Sürdürülebilirlik= Daha Az Kaynak- Daha Çok Üretim” konulu sunumunu katılımcılarla paylaştı. ÇEVKO Vakfı’ndan Endüstri İlişkileri Uzmanı Hande Sifoğlu, “Ambalaj Atıkları Yönetimi ve Önleme ilişkisi”, Endüstri İlişkileri Uzmanı Senem Zıvırcı ise “Dünyadan En İyi Uygulama Örnekleri ve Türkiye’de Önleme Yaklaşımının Gerçekleşmesi” başlıkları ile konu hakkında değerlendirmelerini aktardılar. Son olarak Artenius

Fuar ziyaretçilerinin ve katılımcılarının ilgi gösterdikleri seminerin sunumları için ilkaykiran@ambalaj.org.tr adresinden bizimle bağlantıya geçebilirsiniz.

2010 Yılında Avrupa'da 255.000 ton PVC'nin Geri Dönüştürüldüğü Açıklandı

Avrupa'da faaliyet gösteren PVC sanayicilerinin gönüllü girişimi sonucu oluşturulan "Vinyl 2010" platformu, 2010 yılında tüketim sonrası oluşan yaklaşık 260.000 ton PVC'nin geri dönüştürüldüğünü açıkladı. Bir önceki yıl bu rakam 190.000 ton idi.

Avrupa'da PVC'yi geri dönüştürecek hiçbir altyapı olmaması nedeniyle, bu malzemelerin geri dönüştürülemedikleri kabul edilmekteydi. Gönüllü Sanayicilerin ortak amaçları uğruna başlattıkları Vinyl 2010 girişimi ile bu teori yıkıldı.

Avrupalı tüketicilerin PVC'yi sürdürülebilir bir malzeme olarak kabul ettiği ve yeni geri dönüşüm prosesleri sayesinde hem geri dönüşüm miktarının artırıldığı hem de geri dönüştürülebilir PVC atık yelpazesinin genişlediği bildiriliyor.

Recovinyl isimli kuruluş, 17 Avrupa ülkesinde geri dönüşüm faaliyetlerini koordine ederek geri dönüşüm hedeflerinin yerine getirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır.

PVC atıklarının toplanması operasyonlarında en büyük katkı Almanya'dan geldi (92.242 ton), bunu İngiltere (49.343 ton) ve Hollanda (16.909 ton) takip etti. AB'ye yeni girenler arasında Çek Cumhuriyeti 16.464 ton ile en iyi miktara ulaştı.

Yıllık raporda yazılana göre, Recovinyl'e ek olarak, bazı kuruluşlar da belirli özellikteki aynı tip PVC atıklarının ayrı olarak toplanıp geri dönüştürülmesini koordine etti. Almanya'da Rewindo yaklaşık 26.000 ton PVC atık topladı ve bu rakamı

2011 yılında 29.000 tona çıkarmayı planlıyor. Roofcollect sistemi ile 1.568 ton çatı ve sızdırmazlık membranı, Epfloor ile 2.448 ton PVC zemin kaplaması atığı ve EpCoat ile de 3.234 ton PVC kaplamalı kumaş toplandı.

2010 yılında İtalya'nın Ferrara şehrinde bulunan ve kablo gibi kompozit atıklardaki PVC'yi geri kazanmak amacıyla solvent teknolojisi kullanılan Vinyloop PVC geri dönüşüm tesisinde teknik yenilikler yapıldı. Geçen yıl bu süreç kullanılarak 5.656 ton PVC atık işlendi ve 3.615 ton ikincil PVC geri kazanıldı ama bu rakamlar yıllık raporda belirtilen 7.700 tonu işleyerek 5.000 ton ikinci malzemeyi geri kazanma hedefinin gerisinde kaldı.

EuPC'ye göre Vinyl 2010 ve onun üyeleri tarafından çeşitli geri dönüşüm programları ve araştırmalar için yapılan harcamalar 2009 yılındaki 7,95 milyon Euro seviyesinden 2010 yılında 6,64 milyon Euro seviyesine düştü. Harcamalardaki bu azalmanın olası nedeni

üyelerin programlarının daha verimli hale gelmesi, ekonomik düzelme ve Recovinyl tarafından oluşturulan rezervlerin kullanılmasıydı.

Tablo: Tüketim sonrası PVC atıkların kayıtlı geri dönüşüm miktarları (ton)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Avusturya	-	-	-	4.398	3.815	4.616
Belçika	1.500	2.739	1.954	3.462*	5.493*	5.141
Çek Cumhuriyeti	-	-	1.165	5.858	13.685	16.464
Danimarka	-	-	2.896	2.586	2.445	2.923
Fransa	2.000**	7.446	13.276	16.943	10.890	17.377
Almanya	-	5.522	35.927	77.313	71.081	92.242
Macaristan	-	-	256	804	538	617
İtalya	-	828	4.252	16.115	15.681	16.417
Hollanda	4.500	10.972	8.959	10.731	10.009	16.909
Polonya	-	-	475	3.518	7.648	13.227
Portekiz	-	-	-	477	903	1.437
Romanya	-	-	-	-	-	27
Slovakya	-	-	-	-	994	1.959
İspanya	-	2	-	6.293	9.093	14.838
İsveç	-	94	-	-	-	1.277
İngiltere	8.000	17.087***	42.162	42.895***	33.963	49.343
Toplam	16.000	44.690	111.322	191.393	186.238	254.814

(*) Lüksembourg'daki miktarlar dahil.

(**) Bugün Recovinyl çatısı altında olan "PVC Recyclage" tarafından geri dönüştürülen miktarlar.

(***) İrlanda'daki miktarlar dahil.

Kaynak: Vinyl 2010

İyi Yönetilmiş Orman Ürünleri İçin FSC

İyi yönetilmiş ormanlardan elde edilen kaynaklar ile üretilen ürünlerin müşteriye ulaşması aşamasına kadarki süreci etkin bir şekilde yöneten yeni bir belgelendirme sisteminden sizlere bahsetmek istedik. Ülkemizdeki üreticilerin belki de yeni yeni karşılaştığı bu sistem, özellikle Avrupa'ya yapılan ihracatlarda müşterilerinden ve daha da ilginç olanı üretici firmanın Türkiye'de faaliyet gösteren bir bankaya yaptığı kredi başvurusunda karşılarına çıkıyor. Özellikle Amerika'nın artık FSC belgesi olmayan bir tedarikçiden ürün almadığı veya HSBC bankasının kredi şartları arasında FSC belgesinin aranması yine gelen önemli duyumlar arasındadır.

Peki FSC nedir? Hangi firmaları ilgilendiriyor? Nasıl alınır? v.b. bilgileri sizlerle bu yazıda paylaşacağız. FSC, Forest Stewardship Council örgütünün baş harflerinden gelmektedir. Bu örgüt dünyada bağımsız ve akredite CoC programlarını yürüten, bünyesinde farklı kesimlerden gelen çevre ve sosyal örgütlerini ahşap ve orman ürünleri konusunda faaliyet gösteren firma temsilcilerini, bazı ahşap birliklerini, orman ürünleri belgelendirilmesi yapan kuruluşları bünyesinde bulunduran kar amacı gütmeyen bir sivil toplum kuruluşudur. FSC'nin başlıca amacı tüm dünyadaki orman kaynaklarının doğru şekilde idare edilmesini sağlamak, bununla ilgili metotları belirlemek, standartları tarif edip bu standartların dünya genelindeki orman endüstrisi

şemsiyesi altına giren tüm kuruluşları kapsayacak şekilde uygulandığını bağımsız ve akredite kuruluşlar vasıtasıyla denetlemek ve izlemektir. CoC (Chain of Custody) Koruma ve Gözetim Zinciri hammaddenin ormandan tüketiciye ulaşana kadarki; işleme, dönüştürme, imalat ve dağıtım gibi tüm başarılı safhalarını içine alan bir yönetim sistemidir. Bu yönetim sistemini benimseyen kurumlar hammaddelerini yine onaylanmış ormanlardan almaları gerekmektedir. Alınan bu hammaddeler onaylanmamış hammaddeler ile karışmaması amacıyla ayrı olarak depolanmalı ve işlenmelidir.

Müşteri gözüyle bakıldığında bir firmada CoC standartlarının uygulanıyor olması firma tarafından tüm bu aşamaların başarıyla uygulandığının göstergesidir. CoC sistemi, firmada hali hazırda uygulanan bir ISO 9001 ve/veya benzeri yönetim sistemleri var ise ortak noktaları nedeni ile entegre bir şekilde kurulabilir.

Bilindiği üzere ülkemizde tüm ormanlarımız Orman Genel Müdürlüklerinin kontrolü ve denetimi altındadır. Bu konuda Orman Genel Müdürlükleri de çalışmalarını tüm hızıyla sürdürmektedir. İlk olarak pilot bölge olarak belirlenen ve son 2 yıldır çalışmaları süren Bolu Aladağ Bölge Ormanı 4.09.2011 tarihinde FSC sertifikasını almaya hak kazanmıştır. Bu sertifikayı alabilmek için ormanda çalışan personelin eğitiminden, orman içerisinde yer alan ağaçların özelliklerinden, genetiği değiştirilmiş tohumlardan ağaç üretilmemesine, doğru şekilde kesilmesi, kesilen ağaçların yerine yenilerinin dikilmesinden, doğal ormanların ve diğer habitatların değişiminin engellenmesinden, tehlike içeriği yüksek böcek ilaçlamasının önlenmesine kadar bir çok konuda iyi yönetilen ormanlar oluşmasını beraberinde getiriyor.

Orman Yönetimi Sertifikası (Forest Management (FM) Certificate) ve Emanet Zinciri Sertifikası (Chain of Custody (COC) Certificate) olmak üzere iki çeşit sertifikalandırma sistemi vardır. FSC tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim birimleri tarafından gerçekleştirilen ve üretim yapılan orman alanlarının uluslararası anlaşmayla belirlenmiş bulunan 'FSC Sorumlu Orman Yönetimi Prensipleri'ne uygun olup olmadığının denetlenmesine dayanan sistemdir. Bir orman işletmesi, ürünleri için FSC sertifikası almaya hak kazandıktan sonra, aynı zamanda emanet zinciri sertifikasyonunun (Chain of Custody (COC) Certificate) da bir parçası olmaya hak kazanır.

Emanet Zinciri Sertifikası (COC) ise FSC sertifikalı ürünler için garanti temin eden bir sistemdir. Emanet zinciri, hammaddeden tüketiciye ulaşan son mamule kadar geçen süreçte işleme, mamul haline getirme, nakliyat ve dağıtım gibi işlemlerin sorumlu orman politikası kuralları çerçevesinde yürütüldüğünün garantisidir. Tüketici açısından FSC, ürünün orijini hakkında garanti sağlarken COC da doğru ürünün doğru yollardan teslimini teminat altına alır.

Ülkemizde Bolu Aladağ bölgesinin ardından diğer ormanlarımızda FSC sertifikalarını almaya başladığında FSC sertifikalı ürüne ulaşabilme imkanı kolaylaşacaktır. Ayrıca bizlerin her platformda savunduğu üzere özel orman işletmelerinin kurulmasıyla olanak sağlanması ithal hammadde tedariğini azaltacağı gibi FSC'li hammadde tedariğini de arttıracaktır.

FSC-CoC sertifiklandırılması kapsamında ahşap, kereste ve türevleri gibi ürünlerin yanı sıra kağıt ve kağıt bazlı ürünler (gazete, dergi, mukavva koli, kağıt ambalajlar vb.), her türlü mobilya, müzik enstrümanları, tahta oyuncaklar, tahtadan yapılmış kalem gibi daha bir çok ürün sertifikalandırılır.

İster ahşap, ister kağıt her türlü odun kaynaklı ürün üzerinde görülen FSC-CoC damgası, o ürünün elde edildiği ormanın sürdürülebilir bir biçimde yönetildiğinin ve bunun bağımsız bir kurul tarafından onaylandığının işaretidir.

Bu ay itibari ile ülkemizde 88 firma bu alanda sertifikalandırılmıştır. Bizim sektörümüzde de

Dizayn Etiket, Duran Doğan Basım ve Ambalaj, Görsel Sanatlar Matbaacılık ve Ambalaj, Mondi Tire Kutsan, Tetrapak v.b. firmalar bulunmaktadır. Listenin tamamına www.fsc.org.tr adresinden ulaşabilir. Search certificates sekmesinden sertifikalarını içerdikleri konulara göre sorgulama yapabilirsiniz.

Ülkemizde faaliyet gösteren firmaların henüz tüm ürünlerini FSC sertifikalı kaynak kullanarak üretimi mümkün olmasa da, karlı bir ticaret imkanı doğduğunda bu sertifikanın önlerine bir engel olarak çıkmaması amacıyla gerekli önlemleri almaları gerektiğini düşünüyoruz. Konuyla ilgili ayrıntılı bilgi için ilkaykiran@ambalaj.org.tr adresinden bizden ve/veya tuv-nord@tuv-turkey.com adresinden Sn. Sinan Karan'dan da bilgi alabilirsiniz.

